

Sygn. akt V U 669/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 lipca 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt V U 669/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 26 lipca 2017 r., znak: (...), przyznał wnioskodawcy S. K. emeryturę od dnia osiągnięcia (...)wieku emerytalnego i jednocześnie odmówił przyznania rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ na dzień 31 grudnia 2008 r. nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych co najmniej 15 lat. Organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie przedstawił świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a przedstawiona dokumentacja nie potwierdza faktu wykonywania takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji S. K. podał, że wraz z wnioskiem o emeryturę z rekompensatą oprócz świadectw pracy załączył zakresy czynności i obowiązku na stanowiskach jakie wykonywał. Wskazał na świadectwo pracy (...) w L. na stanowisku wychowawcy internatu (podając, iż w tym czasie otrzymał nominację nauczyciela mianowanego). Wnioskodawca wymienił także świadectwo pracy (...) SA w L. oraz zaświadczenie z okresu zatrudnienia, z zakresem czynności i odpowiedzialności w okresach;

- 01.10.1981 – 30.11.1982 – inspektor ds. szkolenia zawodowego w Centrum (...) w L.,

- 01.11.1984 – 29.02.1993 – inspektor ds. szkolenia w Centrum (...) w L.,

- 01.03.1993 – listopad 1999 – inspektor ds. szkolenia w (...) Centrum (...).

Wnioskodawca podał, że we wskazanym okresie zatrudnienia na pełnym etacie, w zakresie jego „... obowiązków było prowadzenie zajęć praktycznych jako instruktor szkolenia praktycznego szkoląc pracowników Zakładów (...) oraz Zakładów (...) z G. i innych zakładów nie związanych z (...) z zakresu operatorów maszyn górniczych, mechaników i konserwatorów naprawy maszyn, specjalistycznych z zakresu napraw silników spalinowych oraz innych specjalności zgodnie z wymogami i przepisami stanowiącymi podstawy programowe poszczególnych szkoleń.” Stwierdził także, że stanowiska wymienione jako inspektor ds. szkolenia wynikały z układu zbiorowego lecz charakter i czynności, które należały do zakresu obowiązków zostały powyżej opisane. Podał, iż Centrum (...) i (...) Centrum (...) posiadało zgodę Kuratorium Oświaty na prowadzenie działalności dydaktycznej łącznie z wydawaniem zaświadczeń o ukończonych kursach i szkoleniach. S. K. wskazał także na świadectwo pracy na okres od 10 września 1973 r. do 31 grudnia 1980 r. Zakładu (...) w L. i podał, że był zatrudniony w Oddziale (...), przemianowanym na Ośrodek (...) dla (...). Jako jeden z pierwszych pracowników tworzył bazę szkoleniową, prowadził zajęcia praktyczne mające na celu przygotowanie do pracy operatorów maszyn ciężkich, mechaników napraw i konserwacji maszyn pracowników zatrudnionych na dole kopalni.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunku określonego w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ do 01 stycznia 2009 r. wobec wymaganych co najmniej 15 lat nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach, w rozumieniu przepisów art. 32 ustawy emerytalnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. K., ur. (...), jest uprawniony od 14 lipca 2017 r. do przyznanej decyzją z dnia 26 lipca 2017 r. w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego emerytury.

(o k o l i c z n o ś c i n i e s p o r n e)

W okresie od 01 września 1972 r. do 16 lutego 1973 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Szkole (...) w L. na stanowisku wychowawcy internatu.

Na podstawie mianowania Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego Departament Kadr i Szkolenia, na podstawie art. 80 ust. 5 pkt 2 i art. 82 ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 r. – Karta praw i obowiązków, z dniem 01 września 1972 r. do odwołania mianowano S. K. wychowawcą w (...) Szkole (...) w (...) w L. wychowawcą.

W Zakładzie (...) w L. od 01 września 1973 r. do 31 grudnia 1980 r. S. K. zajmował stanowiska:

- technika mechanika,
- starszego referenta ds. szkolenia zawodowego,
- instruktora szkolenia zawodowego,

i ostatnio inspektora gospodarki materiałowej.

Zgodnie z zawartą w dniu 28 sierpnia 1973 r. umową o pracę, z dniem 01 września 1973 r. wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku technika mechanika na powierzchni. W ramach Wydziału ds. (...) z dniem 01 lutego 1974 r. powierzono mu stanowisko starszego referenta ds. szkolenia zawodowego na powierzchni. Zatrudnionego w Zakładzie (...) S. K. z dniem 01 września 1974 r. przeniesiono z pionu (...) do Ośrodka (...). Angażem z 01 sierpnia 1978 r. powierzono mu obowiązki instruktora szkolenia zawodowego w Ośrodku (...). W okresie od 01 lutego 1981 r. powierzono ubezpieczonemu obowiązki inspektora gospodarki materiałowej.

Zgodnie z kartą pracy na stanowisku referenta ds. szkolenia zawodowego z dnia 11 czerwca 1974 r., w Oddziale (...) obowiązkiem wnioskodawcy było między innymi prowadzenie zajęć praktycznych wyznaczonych w harmonogramach kursów, branie czynnego udziału w budowie i wyposażeniu bazy szkoleniowej, zabezpieczenie sprawnej pracy powierzonego sprzętu do szkolenia praktycznego oraz wykonywanie innych prac związanych z zakresem obowiązków na polecenie przełożonych.

W okresie zatrudnienia w (...) S.A. (...) w L. zajmował stanowiska:

- od 01 stycznia 1981 r. do 31 stycznia 1981 r. - inspektora gospodarki materiałowej w Centrum (...),
- od 01 lutego 1981 r. do 30 września 1981 r. – inspektora technicznego w Centrum (...),
- od 01 października 1981 r. do 30 listopada 1982 r. – inspektora ds. szkolenia zawodowego w Centrum (...),
- od 01 grudnia 1982 r. do 31 października 1984 . – inspektora gospodarki materiałowej w Centrum (...),
- od 01 listopada 1984 r. do 28 lutego 1993 r. – inspektora ds. szkolenia w Centrum (...).

Zgodnie z Kartą pracy z dnia 26 listopada 1987 r. na stanowisku inspektora ds. szkolenia w (...) zakres czynności wnioskodawcy w szczególności obejmował obowiązek:

- opracowywania harmonogramów przydzielonych kursów i prowadzenie dokumentacji (staranne wypełnianie dziennika zajęć teoretycznych i praktycznych, kontrola i wysyłanie obecności uczestników kursu, wypisywanie świadectw dla uczestników kursu po jego zakończeniu),
- prowadzenie zajęć praktycznych z zakresu obsługi i eksploatacji przepisów i zasad bhp oraz warunków p.poż.,
- przygotowywanie materiałów do wykonywania instrukcji, przeźroczy, plansz, eksponatów i ciągle wzbogacanie bazy szkoleniowej Ośrodka,
- sprawowanie nadzoru nad stanem technicznym spychacza (...) i wozu odstawczego (...) – prowadzenie na bieżąco książki pracy tych maszyn,
- pomaganie w zaopatrzeniu sekcji szkolenia praktycznego operatorów w części do maszyn będących na stanie działu,
- utrzymywanie stałego kontaktu z zakładami (...) w zakresie opracowywania instrukcji obsługi maszyn górniczych i ich eksploatacji w warunkach dołowych,
- współpraca z działami szkolenia zakładów (...) i spoza (...) w zakresie naboru kandydatów na kursy,
- współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi (...) i Zarządu (...) w zakresie powierzonych obowiązków.

Na podstawie stanowiskowej karty pracy z dnia 22 września 1992 r. na stanowisku inspektora ds. szkolenia w zakresie czynności i odpowiedzialności S. K. wchodziły:

- opracowywanie harmonogramów kursów i prowadzenie z przyjętymi zasadami dokumentacji kursów (staranne wypełnianie dzienników, kontrola i wysyłanie potwierdzenia obecności uczestników kursów na zakłady, prowadzenie ewidencji zajęć praktycznych),
- prowadzenie praktycznej nauki w ramach szkolenia praktycznego z zakresu: nauki jazdy, obsługi i eksploatacji maszyn górniczych z zachowaniem i egzekwowaniem przepisów i zasad bhp oraz przepisów p.poż,
- zabezpieczenie sprawności maszyn szkoleniowych (...) i wózka spalinowego (...),

- sprawowanie nadzoru nad salą wykładową Nr 3, halą warsztatową, pomieszczeniem z kanałem rewizyjnym, zestawem napędowym oraz planszami,
- prowadzenie ewidencji środków trwałych, narzędzi i wyposażenia technicznego (...),
- informowanie szkolonych o zmianach konstrukcyjnych pojazdów i maszyn górniczych wprowadzanych przez użytkowników w ramach wniosków racjonalizatorskich lub patentowych,
- przygotowywanie materiałów do wykonywania pomocy dydaktycznych wzbogacających wyposażenie bazy szkoleniowej.

W zakresie współpracy wnioskodawca miał obowiązek:

- utrzymywać stały kontakt z oddziałami (...) w zakresie opracowywanych instrukcji obsługi nowych maszyn górniczych i ich eksploatacji w warunkach dołowych,
- współpracować z poszczególnymi działami szkolenia oddziałów (...),
- współpracować z innymi komórkami organizacyjnymi (...) w zakresie powierzonych zadań.

D o w ó d: wyjaśnienia wnioskodawcy; e-protokół: 00:08:00-00:27:00, k. 27v.,

aktach kapitału początkowego: świadectwa pracy, k. 10, 12 i 13,

w aktach emerytalnych: zaświadczenie, k. 16,

w aktach osobowych(...):- karta pracy,

- umowa o pracę z 28.08.1973 r.,

w aktach osobowych (...) w L.: mianowanie,

w aktach osobowych Biura (...): angaże, zakresy czynności.

Pracę w (...) sp. z o.o. w L. ubezpieczony świadczył w okresie od 01 marca 1993 r. do 28 września 2007 r., zajmując stanowiska starszego specjalisty d/s szkoleń i we wskazanym okresie nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

D o w ó d: w aktach emerytalnych: świadectwo pracy, k. 9.

W okresie od 01 marca 1993 r. do 28 września 2007 r. S. K. realizował w ramach umów cywilnoprawnych zajęcia teoretyczne i praktyczne na kursach:

- operator maszyn ciężkich,
- specjalistyczny, z zakresu naprawy silników spalinowych,
- specjalistyczny, z zakresu hydrauliki siłowej.

Wnioskodawca ukończył Technikum (...)w L. o specjalności eksploatacja i naprawa samochodów – nauczanie praktycznej nauki zawodu i posiada średnie wykształcenie i średnie kwalifikacje zawodowe jak również średnie wykształcenie pedagogiczne.

Z dniem 01 marca 1993 r. w (...) sp. z o.o. w L. wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku starszego specjalisty szkoleń zawodowych. Zgodnie ze stanowiskową kartą pracy do obowiązków wnioskodawcy na zajmowanym stanowisku starszego specjalisty ds. szkoleń zawodowych należały:

- sprawowanie funkcji kierownika na powierzonych kursach zawodowych w tym: nabór kandydatów, obsada wykładowców, przygotowanie materiałowo-techniczne, prowadzenie pełnej dokumentacji szkolenia, przygotowywanie umów z wykładowcami i osobami fizycznymi niezbędnymi do prowadzenia kursu, ewidencja osób szkolonych, nadzór nad prawidłowym przebiegiem procesu szkolenia, przygotowanie dokumentów finansowych dotyczących kursu,
- nadzór nad prowadzeniem ćwiczeń praktycznych na powierzonych kursach (spawalniczych) z zachowaniem obowiązujących przepisów,
- utrzymanie pełnej sprawności technicznej powierzonych urządzeń spawalniczych oraz prowadzenie dokumentacji użytkowania w/w urządzeń zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową i obowiązującą w tym zakresie instrukcją,
- utrzymanie ładu i porządku w pomieszczeniach, w których prowadzona jest nadzorowana przez siebie działalność szkoleniowa, sale wykładowe, pomieszczenia do ćwiczeń, pomieszczenia sanitarne),
- czynny udział w modernizacji bazy szkoleniowej do szkolenia praktycznego spawaczy, w aktualizacji programów szkolenia i pomocy dydaktycznych oraz w innych przedsięwzięciach mających na celu poprawę jakości procesu szkolenia,
- prowadzenie prawidłowej gospodarki powierzonymi materiałami, narzędziami, częściami zamiennymi do maszyn i urządzeń w zakresie ich przechowywania, ewidencji i zabezpieczenie (magazynek podręczne),
- zastępowanie kierownika działu podczas dłuższej nieobecności (choroby, urlopu).

D o w ó d: w aktach emerytalnych: zaświadczenie, k. 13.

w aktach osobowych: umowa o pracę, angaże, zakres czynności.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2008 nr 237, poz. 1656), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Odmawiając prawa do emerytury z rekompensatą organ rentowy stwierdził, że świadczenie to S. K. nie przysługuje z uwagi na to, że nie spełnia określonego wskazanym wyżej przepisem warunku, bowiem nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach, w rozumieniu art. 32 ustawy emerytalnej, wobec wymaganych co najmniej 15 lat.

W świetle treści odwołania istota sprawy sprowadza się do oceny charakteru wykonywanej przez wnioskodawcę we wskazanych w odwołaniu okresach zatrudnienia pracy w kontekście uregulowania przepisu art. 32 ustawy emerytalnej. Zgodnie z art. 32 ust. 2, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Poza tym, na podstawie art. 32 ust. 3 pkt 5 ustawy emerytalnej, dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych wykonujących pracę

nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w tym między innymi – zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 4 Karty Nauczyciela pracowników zatrudnionych u pracodawców niewymienionych w ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1-3, pełniących funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz kierowników praktycznej nauki zawodu posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz wykonujących prace dydaktyczną i wychowawczą w wymiarze przewidzianym dla tych nauczycieli.

W przekonaniu Sądu ponad wszelką wątpliwość wnioskodawca nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów prawa ubezpieczeń społecznych. Zebrany w sprawie materiał uzasadnia ocenę, że nie wykonywał w wymaganym wymiarze co najmniej 15 lat także pracy w szczególnym charakterze, szczególnie nie wykonywał pracy wymienionej w art. 32 ust. 3 pkt 5 ustawy emerytalnej w związku z art. 1 ustawy – Karta Nauczyciela. W szczególności wnioskodawca nie wykonywał pracy, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4 Karty Nauczyciela, albowiem nie wykonywał pracy instruktora praktycznej nauki zawodu oraz kierownika praktycznej nauki zawodu.

We wskazywanych w odwołaniu okresach – poza okresem pracy w (...) Szkole (...) - S. K. wykonywał prace inspektora ds. szkolenia. Jak wynika z kart pracy na takim stanowisku, podstawowym obowiązkiem pracowniczym wnioskodawcy była organizacja szkoleń. Był odpowiedzialny za nabór kandydatów, obsadę wykładowców, przygotowanie materiałowo-techniczne, prowadzenie pełnej dokumentacji szkolenia, przygotowywanie umów z wykładowcami i osobami fizycznymi niezbędnymi do prowadzenia kursu, ewidencja osób szkolonych, nadzór nad prawidłowym przebiegiem procesu szkolenia, przygotowanie dokumentów finansowych dotyczących kursu, nadzór nad prowadzeniem ćwiczeń praktycznych na powierzonych kursach (spawalniczych) z zachowaniem obowiązujących przepisów. Do jego podstawowych obowiązków należało także nie mające bezpośredniego związku z pracą dydaktyczną utrzymanie pełnej sprawności technicznej powierzonych urządzeń spawalniczych, prowadzenie dokumentacji użytkowania w/w urządzeń zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową i obowiązującą w tym zakresie instrukcją, utrzymanie ładu i porządku w pomieszczeniach, w których prowadzona jest nadzorowana przez siebie działalność szkoleniowa, sale wykładowe, pomieszczenia do ćwiczeń, pomieszczenia sanitarne, prowadzenie prawidłowej gospodarki powierzonymi materiałami, narzędziami, częściami zamiennymi do maszyn i urządzeń w zakresie ich przechowywania, ewidencji i zabezpieczenie (magazynek podręczne).

Poza tym należy wskazać, że faktu wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnym charakterze, w okresie zatrudnienia w (...) Centrum (...) sp. z o.o. w L. od 01 marca 1993 r. do 28 września 2007 r., nie potwierdził także jego pracodawca. Wręcz przeciwnie, w wydanym świadectwie pracy z dnia 28 września 2007 r., opatrzonym adnotacją w punkcie 8 stwierdził, że S. K. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Poza tym - jak wynika z zaświadczenia (...) z 10 lipca 2017 r. - zajęcia teoretyczne i praktyczne na kursach realizował w ramach umów cywilnoprawnych. Pracy tej nie wykonywał zatem w ramach pracowniczego stosunku pracy. Powyższe rozważania należy w przekonaniu Sądu odnosić także do wcześniejszych, wskazanych w odwołaniu okresów zatrudnienia w Zakładzie (...) jak i w Centrum (...) i Centrum (...). Należy także zauważyć, iż w Centrum (...) wnioskodawca poza pracą inspektora ds. szkolenia wykonywał także prace inspektora technicznego i inspektora gospodarki materiałowej.

W okolicznościach faktycznych sprawy o wykonywaniu pracy w szczególnym charakterze można mówić jedynie w odniesieniu do okresu pracy wnioskodawcy w (...)Szkole (...). Okres ten pozostaje jednak bez wpływu na prawo do rekompensaty, gdyż jest zbyt krótki.

Dlatego też, w okolicznościach niniejszej sprawy, w świetle powyższych uwag, nie było podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, a odwołanie wnioskodawcy – jako pozbawione uzasadnionych argumentów – podlegało oddaleniu, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.